

točno dokumente i spise o dočnom sveću i kritički ih ispitati i ocijenili — na takovom se je onda temelju lahko dalje gradilo. Do sada je izšlo 67 takovih monografija, od kojih je pet nagrađeno od francuske akademije, a u pripravi ih je dvanaest. Mnogo ih je već prevedeno na druge jezike. Samo da neke od tih monografija spomenem: Augustin, Vinko de Paul, Jeronim, Dominik, Bazilije, Ambrožije, Franjo Sal., Ivan Krizostom, Terezija, Bonifacije, Petar, Teodor, Melania i t. d. Gotovo svaka monografija izšla je u više izdanja. Osobito bi spomenuo od Jolya: *Psihologija svetaca* (*Psychologie des Saints*), koja je već izšla u 12 hiljada, a nagrađena je od francuske akademije — sada to djelo izlazi u prijevodu od pok. Mije Gečeka u Vrhbosni (2. broj 1910.). Knjiga se raspada u pet poglavљa: ideja svetosti kod raznih religija, narav svetaca, imaginacija, osjetljivost, ljubav i djelovanje njihovo kao i izvanredne činjenice u životu svetih.

Pojedine su monografije vrlo ukusno opremljene te svaka stoji nevezana 2 Fr. a vezana 3 Fr.

Posvátná místa království českého. Marljivi spisatelj dr. A. Podlah a bio je obolio, te se je zato nešto oteglo s ovim izdanjem, ovim četvrtim dijelom. Ovdje obragjuje on dva vikarijata: Kolínský i Rokycanský. Prikupio je povjest, pridodao opise, primetnuo nebrojene slike sviju hramova župnih, kapelica, samostana i t. d. jer su sve to spomenici „katolické víry a nábožnosti v království Českém“. Upravo je milina čitati sve te stvari, ugodno je promatrati Božje domove. ol-

tare u njima i ostalo, jer sve to odaje živu vjeru bratskog nam češkog naroda. Ovakovo sastavno djelo mora da veseli svakog vjernika, a ima to i religioznu odgojnju stranu. Listajući po knjizi gledajući one lijepo hramove po ostalim dijelovima svoje domovine, čitajući o velikoj skrbi i brizi svoje braće — budi se i u čitaoca mnoga ta plemenita misao. Mimogred budi istaknuto, kako nam je voljko posmatrajući, da su nam vjerske istine iste, da smo jedno, tako nas zanosi, kad u silnom broju onih raznih mjesta najemo n. pr. i ova imena: Mitrovice, Osek, Stupno, Čičov i t. d. Preporučujemo: cijena 3 K. Inače je djelo megju edicijama „Dětictví Svatojanského“ (članarina jedanput za svagda 20 K; Prag IV., Hradčany).

V. R.

Steinmüller: Die Feindesliebe nach dem natürlichen und positiven Sittengesetz. Manz, Regensburg, 1909. M. 2'80.

U prvom dijelu S. obragjuje ljubav spram neprijatelja sa gledišta naravnoga čudorednoga zakona, njen naravopravni i psihološki temelj, njenu povjest u antiknom pučkom moralu i u grčko-rimskoj filozofiji.

U drugom dijelu istražuje ljubav k neprijateljima po pozitivnom čudorednom zakonu, naime u starom zavjetu (Mojsija, psalmi, proroci knjige mudrosti), u novom zavjetu (savršena strpljivost, savršena ljubav, dalnja izgradnja ljubavi spram neprijatelja po Kristu i apostolima), u patrističkoj i skolastičkoj literaturi.

Geheiligtes Jahr. Leren und Beispiele der Heiligen in kurzen Lesungen für alle Tage des Jahres. Nach dem italienischen frei be-

arbeitet von Dr. Friedrich Hense. 4. izd. Herder, Freiburg 1909. 12° str. XII—528, cijena K 3'36, vezano K 4'20.

Ova je knjiga podrijetla talijanskoga, ali je pisac ostao nepoznat — svakako je bio dobro upućen u djela i život velikih kršć. muževa. Ovo je djelo prevedeno na razne jezike i svagdje je našlo mnogo odziva.

Knjiga se raspada na dvanaest mjeseci. U svakom se mjesecu riše jedna krepost (u siječnju n. pr. se govori o savršenstvu, u rujnu o molitvi, u studenom o ljubavi i t. d.), te je za svaki dan u mjesecu odregjeno jedno kratko poglavlje o dotočnoj kreposti, koje je sastavljeno iz rečenica uzetih iz djela i života svetih. Na koncu knjige dodano je trideset razmatranja o četirim zadnjim stvarima. Svako poglavlje imade na svršetku molitvu, u kojoj se nalaze izrečene one odluke, koje proizlaze iz dotočnoga štiva.

Ovo je djelo zgodno za svakidašnje duhovno štivo, osobito za one koji su mnogo zaposleni te ne dospjevaju da pročitaju opširniju koju knjigu.

Abecedarium Palaeoslovenicum in usum Glagolitarum. Accedit paradigmata morphologica ex grammatica can. Car. Parčić de-prompta nec non specimina lectionum ex psalterio selecta. Com-

posuit Joseph Vais. Veglae. 1909. Nakladom staroslovjenske akademije na Krku. — Autor hoće da glagoljašima pomogne, da bi naučili pravo i tačno čitati i razumijevati. Obragujući svoje djelo osvrtao se na neprežaljenoga Parčića, „virum de glagolitis optime meritum“, a i na novije gramatike (Vondrák, Leskien, Pastrnek). Počevši od azbuke izlaže izgovor nekih vokala i konzonanata, opširnije u primjerima tumači deklinacije i konjugacije a na koncu je dodao više primjera, tekstove iz psalterija XIV. vijeka. Cijena K 5. Preporučujemo.

Propheta Šeas. Ex Breviario C. R. Bibl. Auliceae Vindobonensis transcripsit notis variisque a liorum Codicum lectionibus ornavit Joseph Vais. Veglae 1910. I ovo djelo pripada megju: Publicationes Academiae Palaeoslavicæ Veglensis. S velikim marom proučio je autor glagolske kodeksa; dulje se bavio s tekstrom kodeksa u c. i k. dvorskoj biblioteci u Beču, na sitno navodi poslije komparacije lectiones variae u kodeksima; s primjerima dokazuje, kako njegov kodeks pokazuje veliko obaziranje na grčki tekst; isporeguje i iznosi predmet teksta glagoljskoga pred cirilovskim i t. d. Radnja je savjesne i umno dovršena. Preporučujemo.

